

„Edinost“

izhaja dvakrat na dan, razen nedelj in praznikov, zjutraj in zvečer ob 7. uri. O ponedeljkih in po praznikih izhaja ob 9. uri zjutraj.

Naročnina znaša:

Obe izdani na leto gld. 21.—
Za samo večerno izdanje 12.—

Za pol leta, četrt leta in na mesec razmerno.

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Na drobno se prodajajo v Trstu zjutranje številke po 3 nvč., večerne številke po 4 nvč.; ponedeljske zjutranje številke po 2 nvč. Izven Trsta po 1 nvč. več.

EDINOST

(Večerno izdanje.)

GLASILO POLITIČNEGA DRUŠTVA „EDINOST“ ZA PRIMORSKO.

Telefon št. 870.

4 nvč.

V edinosti je moč!

Oglasti

se računajo po vrstah v petito. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zahvale, domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravištvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravištvo, odpravištvo in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, II. nadst.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinosti“.

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu.

Javen shod

priredi

politično društvo „Edinost“
v Šmarjah pri Kopru

prehodujo nedeljo, dne 26. febr. 1899.

ob 2. uri popoldne v tamošnjem šolskem poslopju.

Dnevni red:

1. Nagovor predsednika.
2. Pogovor o predstojajočih občinskih volitvah.
3. Poročilo o dogodkih v deželni zboru istrskem.
4. Eventualni predlogi in interpelacije.

Shoda se udeležijo nekateri poslanci in več odbornikov političnega društva „Edinost“. Pričakovati je obile udeležbe z vse Pomjanskeine.

Brzjavna in telefonična poročila.

(Novejšje vesti.)

Danaj 21. Ministerski predsednik baron Banffy je bil danes predpoludne od cesarja sprejet v avdijenci. »Budapester Correspondenz« pravi, da to ni bila avdijenca v slovo, ker se cesar radi ostavke kabineta Banffy še nikakor ni odločil. Odločba pride še le potem, ko bode Szell zamogel poročati cesarju o vspehu njegove naloge, ki obstoji v tem, da doseže kompromis med vlado in opozicijo. Dotlej pa vladne opravke vodi kabinet Banffy.

Pariz 21. Poročilo predsednika republike, ki je bilo danes prečitano v obeh zbornicah, pravi, da dokazuje redna izročitev moči, da je Francija zvesta republiki in to v trenutju, ko skušajo nekateri blodniki zaupanje dežele omajati v njenih institucijah. Poročilo naglašja, da je potrebno, da se jednako spoštujejo vsi bistveniji organi družbe, parlament, sodne oblasti, vlada in nacionalna armada. Poročilo pokazuje konečno na pridobitve republike, ki je zagotovila svobodo in mir, ustano-

vila veliko kolonijalno državo in si pridobila edno resno zvezo in prijateljstva na vseh krajih.

Pariz 21. Veliki kancelar general Davout je danes predpoludne v ministerstvu za zunanje stvari v navzočnosti vseh ministrov predsedniku Loubetu podal veliki križ častne legije. Predpoludne je bilo pod predsedstvom Loubeta ministersko posvetovanje, v katerem je objavil Loubet vsebino svojega poročila, ki se popoldne prečita v obeh zbornicah. Ministerski svet je sklenil, da v četrtek, ko bode pogreb Faura, ostanejo zaprti vsi uradi, šole, kakor tudi borza.

Rim 21. Zbornica je nadaljevala posvetovanje o zakonskih načrtih, tičejočih se javne varnosti, novinstva, vojaške službe dopustnikov, ki so v službi na železnicah, na pošti ali pri brzjavu, kakor tudi nepopoljšljivih zločincev. Med razpravo je izjavil Sonnino, da vsprejme načelo, kateremu sledi vlada, namreč, da predloži v posvetovanje naredbe, ki so potrebne v obrambo države in v dosego cilja, da pride Italija iz abnormalnih odnošajev, v katerih se nahaja že od maja meseca. On da bode glasoval za drugo čitanje, toda z nekolikimi pridržki. Govornik je na to opominjal vlado, naj očitno pokaže pot, po katerem meni hoditi ne samo danes, nego tudi v bodoče.

Predpustna politika.

Pod tem naslovom priobčuje »Agramer Tagblatt« nastopni članek:

Italijani tržaški kažejo v svojih irredentovskih bolečinah prizadevanje, da bi posnemali boj Italijanov v Benečiji in Lombardiji za časa avstrijskega gospodstva v teh dveh pokrajinah. To posnemanje pa se pretvarja v pravo parodijo in postaja slično onim burkam, ki se uprizarjajo po italijanskih gledališčih v ta namen, da se poslušalci v zdraven smehu nekoliko oddahnejo od ganjenja, provzročenega jim po žaloigrah in dramah. Znano

je, kako so Italijani v Lombardiji porabljali vsako, tudi najmanjšo priložnost, da so izražali svoja irredentistiška stremjenja. Vsaki verz kake opere, ako je tudi le od daleč spominjal na domovino, spremljan je bil od navdušenih demonstracij. Komu ni znana demonstracija ob kateri so klicali: »Viva Verdi!«, s katerim vsklikom, pa so mislili: »Viva Vittorio Emanuele, re d'Italia!«

Italijani na Benečanskem in Lombardiji pa niso demonstrirali le po gledališčih: oni so se bojevali tudi na krvavih bojiščih in se niso bali niti vislice, ječe in prognanstva. Gospodje v Trstu pa so irredentovci na bolj prikladen način in posnemajo svoje brate v Italiji le v jedni smeri. Imajo neko opero »Nozze Istriane«, katero je zložil maestro Smareglia, Istran po rodu. V tej operi, v kateri se komponist ni mogel odtezati vtisu hrvatskih narodnih napevov, kakor jih je najti v zbirki Kuhačevi, je bil tudi verz, ki baje spominja na italijanstvo mesteca Vodnjan. Ta verz je zadoščal, da so, ko se je ta opera v prvič uprizorila v gledališču Comunale v Trstu, izzvali toli silno demonstracijo, kakor da so s tem že rešili Trst. O zadnjem sestanku italijanskih županov della Regione Giulia so uprizorili v istem gledališču maestra Giordano opero »Andrea Chénier«, v kateri operi je nekoliko namigljajev v narodnem in liberalnem zmislu. Občinstvo je prežalo z napeto pozornostjo na vsako besedo, da je na dotičnih mestih z navdušenimi ovacijami dajalo duška svojemu irredentistiškemu navdušenju. Toda višek smešnosti so dosegli na pustni torek, ko se je med »corsom« razvijal boj s konfeti. Po ulicah so spuščali papirje v italijanskih barvah. Občinstvo je pozdravljalo te znake ukanjem in ploskanjem in je izkoriščalo ta nekrvavi boj, da je manifestovalo svoje vzvišene »idejale«.

In v resnici, tudi mi bi bili tega menjenja, da so pravo zadel, ko so ravno zadnji dan pusta zbrali za take idejalne aspiracije. Žal pa, da so bile te demonstracije motjene po družih, ki so

PODLISTEK.

5

Eliza.

— Piše Poluka. —

Hladen jesenski veter je vil po ulicah ljubljanskih, zdihal krog voglov in se zapletal v gole veje v drevoredih. Neka rezajoča, neprijetna atmosfera je ležala na mestu in ležla v ljudi. Tesno so se zavijali gospodje v svoje haveloke in gospe so popravljale mantilje in jopiče, da se obvarujejo ostrega mrzlega piha. Nekaj zapoznelih listov spihal je veter z vej in jih v plesajočih vrtincih raznašal naokrog; zdaj je nekoliko pojenjal, potem pa zopet vzdigal prah z dvojno silo in se zaganjal v dolgih sunkih skozi ulice.

Nekaj vran se je v velicah jatah poganjalo krog zvonikov in gosta plast oblakov je visela visoko v ozračju, zastirala solnce in zagrinjala horizont v siv, dolgočasen ton pozne jeseni.

Drdranje voz, korakanje ljudi, glasen prepir dveh izvoščekov na glavnem trgu se je v zategnjenih, lenih zvokih odbijal od hiš in mrtva, rumeno-sivkasta svetloba je nekako mrzlo in neprijetno uplivala na človeka.

Iz velike trnadstopne hiše je stopilo na ulico

gosposko dekle v temnozelenem klobučku, v sivem jaketu z malim zavitkom v roki. Neki častnik ji je podjetno pogledal v obraz, zamrmral pred-se parkrat: »Famozna rast, tipičen obraz!«, obrnil se za njo, zarožljaj z sabljo, energično trknil z ostrogami, zasuknil se in jo ubral za neznanko, vedno razbijaje z sabljo ob tlak.

Ona pred njim je parkrat prezirljivo in ježno pogledala nazaj čez ramo, a ker se vztrajnemu vojniku kar nič ni ljubilo, da bi zapustil njen sled, stopila je v prvo vežo, počakala za vrati, dokler ni nadležni zasledovalec zginil za ogrom; potem je zopet hitela dalje.

Gost bel pajčolan ji je zastiral obraz in zapaziti je bilo skozi istega le iskrenje oči.

Zamišljeno je gledala pred-se, parkrat globoko vzdihnila, privzdignila nekoliko dolgo, črno krilo in hitreje in hitreje pospeševala korake. Od časa do časa je bilo videti, kakor da bi ji zatrepalo telo in bi se rame privzdigale v pridušnem joku. Neki postrešček se je z svojim bremenom zadel v njo, malo dlje je sunil v njo čevlarski učeneec z starimi raztrganimi čevlji in takoj po tem se je zaletela v starikavo krščenec, ki je ježno godrnjala za njo nekaj o maniri. Ona ni opazila ničesar od vsega tega. Skoro mehanično je pre-

stopala, zavila preko št. Jakobskega trga v Trnovsko predmestje in iz tega v temno ozko in umazano ulico v Krakovem.

Pred malo razrupano hišo se je ustavila in potrkala na vrata, katera pa so se odprla od znotraj še le čez dolgo.

— A ti si, Eliza — nagovorila jo je grda, odurna starka in je hrehetala hudobno, ko je ugledala trudno, obupano držanje došle deklice.

— Kako je bilo, he he? — je vpraševala in tipala se svojo suho koščeno roko eleganten jaket dekličin.

— Ah, pustite me — je vzdihnila le-ta in se zdrznila nervozno.

— No, no, saj ni hudega — silila se je starka in z odurno ljubeznjivostjo skušala jo objeti krog pasa.

— Meni se ne ljubi — je mrmralo dekle mej zobmi. Otresši se starkin rok je vprašala:

— Kje pa je Ana? —

— Zgoraj, zgoraj. Že dolgo čaka — je odgovarjala starka in odšla v sobo, zadovoljno smeja se.

Deklica se je za trenotek oprla ob steno, potem pa trdno stopala po stopnicah navzgor.

(Pride še.)

provzročile potrebo, da je policija posegla vmes. Sedaj pa so hvalili Italijani policijo, o kateri govorijo sicer in navadno le v zaničljivem tonu in v polni jezi, če je le tolikšaj stopila na pot njih irredentovskim manifestacijam. Zdi se, da jih je to pot policija rešila iz prav neprijetne situacije. Stranka socijalistov, ki nikakor ne zaupa liberalizmu Italijanov in ki je precej močna v Trstu, je reagovala precej energično proti irredentističnim demonstracijam. Na večjih krajih je prišlo do spopadov in pretepov in policija je morala zapreti več oseb. Od jedne strani so kričali: »Viva Trieste italiana!«, od druge pa: »Abbasso i liberali! Viva il socialismo!«. Sicer pa ni to prvič, ko je na veliko žalost liberalcev prišlo do spopadov med temi in socijalisti, pred katerimi poslednjimi se liberalci tresejo za svojo gospodstvo. Za časa propovedi očeta Pavisa so bili združeni — socijalisti zato, da so sploh mogli protestovati proti propovedim, liberalci pa zato, ker so dobili priliko za demonstracije proti škofu, ker je bil odredil slovenske propovedi v cerkvi sv. Jakoba. Liberalci so bili vzradoščeni in so povdarjali, kako vse sili na zvezo med liberalci in socijalisti. Toda kmalo je prišlo razočaranje, ko so socijalisti preprečili prvi shod proti hrvatskemu gimnaziju v Pazinu. In to razočaranje je postalo še večje na zadnji dan pusta.

Umeje se, da ne simpatizujemo z socijalisti in da varujemo strogo nevtralnost v tej praksi med socijalisti in liberalci. Za nas ni Trst izključljivo laško mesto, kakor hočejo liberalci, in istotako ni brez narodnosti, kakor hočejo socijalisti. V mestu tržaškem samem je italijansko prebivalstvo v večini, toda mesto leži na slovenskih tleh. Vsa okolica je slovenska poleg tisočev Hrvatov in Slovencev, ki bivajo v mestu. Vsakako pa je simptomatično, in pomembnosti te prikazni ni smeti podcenjevati, da liberalci, torej Italijani in italijanaši, ne morejo več vzdržavati monopolu v mestu tržaškem, kakor je bilo to doslej, ter da niso več izključni gospodarji situacije. Njih gospodstvo se je jelo majati polagoma in motjena je vsaka manifestacija njihova. Krivica, ki so jo storili Slovincem, maščuje se sedaj od take strani, od katerene bibili najmanj pričakovali kaj takega.

Politični pregled.

TRST, 22. februarja 1899.

K položaju. »Slov. Narod« objavlja nastopno brzojavko z Dunaja:

»Vsi češki listi prijavljajo danes z avtoritativne strani inspirirana poročila glede političnega položaja. Po teh poročilih so izginile vse, vladi in desnici preteče nevarnosti. Vlada in desnica stojita tako trdno kakor kdaj, zlasti se je tudi zboljšalo razmerje mej desnico in nemškimi klerikalci in to vsled gibanja »Proč od Rima«, tako, da so neutemeljeni vsi dvomi o stabilnosti vlade in desnice«.

Ko so se nedavno temu širile govorice o pogajanjih med nemškimi konservativci in krščanskimi socijalisti, oziroma, ko se je govorilo, da princ Lichtenstein dela vse možne poskuse, da bi katoliško ljudsko stranko izvil iz večine in tako pripomogel do uresničenja najpristraneje želje nemške opozicije, a katoliški ljudski stranki do — največje neumnosti, ki bi jo sploh mogla storiti, rekli smo, da se hočemo vzdržati vsake opazke, dokler ne vidimo, da se je katoliška ljudska stranka res dala ujeti na to limanico. No, sedaj kaže, da ni sela na limanico.

In prav smo imeli nadalje, ko nismo imeli prav nikake vere v one tajnostne govorice o groznih stvareh, ki se baje pletejo za kulisami. Saj je že noličenje sedanje na sebi tako, da ni pričakovati nikakih posebnih dogodkov v notranjem političnem življenju avstrijskem, dokler ne stopijo Nemei na plano se svojimi zahtevami, katere pa se še-le kovajo in varijo v kovačnici zaupnih mož. Ako bi grof Thun že sedaj mislil na odstop ali na kake spremembe opoziciji v prilog, bil bi podoben vojaku, ki je začel bežati, predno je sovražnik začel streljati. Za takega vojaka pa vendar ni smeti smatrati grofa Thuna.

Ponavljamo torej besede, ki smo jih bili napisali te dni, da opozicijski listi se svojimi kombinacijami le mahajo po tem in onem grmu, v

nadi, da morda vendar skoči kakov zajec iz tega ali onega grma.

Kaj dobro označuje »Information« sedanje položanje z nastopno opazko:

Za sedaj treba le čakati. Je ljudij, ki, kakor znano, slišijo travo rasti, pametni ljudje pa se zadovoljujejo s tem, da jo puste rasti in da jo režejo potem, ko je dorasla.

Kriza na Ogerskem. Ako smemo soditi po današnjih sporočilih, je opravičeno menenje, da z odstopom Banffy-ju nikakor še ni rešena kriza na Ogerskem. Kako drugače naj umemo sporočilo v oficiozni »Budapester Correspondenz«, ki pravi, da krona še ni odločila definitivno glede demisije Banffy-a, ampak ta odločitev da pride še le potem, ko Szell sporoči cesarju o svojih pogajanjih z opozicijo in predloži konkretnih predlogov glede sestave novega ministerstva. Po takem je Banffy sicer odstopil, ali za sedaj je še — minister, dokler Szell ne uredi računov z opozicijo in z nezadovoljnimi v liberalni stranki sami. To pa ne bode lahko delo. Vsa težava te naloge je razvidna že iz izjave Štefana Tisze, jednega — neprijateljev Szellu v isti vladni stranki, da mora ta poslednji podati določeno izjavo, da ne vsprejme v ministerstvo nobenega iz krdele liberalnih odpadnikov in nobenega iz »narodne stranke«. Sedaj pa pomislimo, da so ti liberalni disidentje metali Banffy-u polena pod noge prav zato, da bi sami prišli do moči, in da so zlasti vodjo »narodne stranke« vodili isti nagibi osebne ambicije, pa vidimo, kako že vse v zraku novi spori in novi boji. Kako naj Szell ohrani travo in vendar nasiti osla?! Položaj je torej tak: Szell je sicer določen za bodočega ministrskega predsednika, ali do ministerstva Szellovega je še precej dolga in — trnjeva pot!

Slovanska civilizacija. Madjarski list »Latogatok Lapja« je napisal nedavno naslednje vrstice: »Ni ruskih topov, ni čet kozmaških, ni grozot sibirskih se nam ni treba bati; pač pa nevarnosti, ki je strašnejša mimo vseh teh, ki nas pokoplje brez vse nade do zopetnega ustajenja, ako prodre na dan, in to je: zmagovito napredujoča civilizacija slovanska.« Tem besedam pripominja zagrebški: »Obzor«: Tu imamo iskren pojav potrtega madjarskega srea. Torej: izmed vseh grozot je za Madjare najstrašnejša — slovanska civilizacija! Toda, čemu se bati toliko: kaj bi bili Madjari brez slovanske civilizacije? Predniki današnjim Madjarom so došli semkaj že pred tisoč leti; samo med Slovani se jim je omililo nastaniti se, med Slovani, ki so jih, po svojem starem običaju, vsprejeli gostoljubno in jih priučili stalnemu življenju. Ti predniki današnjih Madjarov so prejeli od Slovanov državne uredbe in zakone; o tem pričajo med ostalimi »išpan« — župan, »nador« — nadvornik itd. Predniki današnjih Madjarov so prejeli od Slovanov vero; o tem spričujejo krst sv. Štefana in slovanske besede, ki so jih sprejeli v cerkvene knjige madjarske (malastmilost.) Od Slovanov so prejeli krog, v svoj slovar so uvrstili več nego tretjino slovanskih besed, z jedno besedo: prejeli so slovansko civilizacijo, od katere žive že več nego tisoč let. Dokler se niso naučili od Slovanov, niso vedeli, kaj je orodje za kopanje (kapa), grablje (gereble), vile (vila), kovač (kovács), podkev (patko), stol (astol) in dr. Ali ne spričujejo te besede, da so od Slovanov prevzeli gospodarstvo, obrt? Od Slovanov so se učili domačega in rodbinskega življenja. Osnove civilizacije imajo torej od Slovanov, a sedaj se boje — slovanske civilizacije!

Poslanica novega predsednika francoske republike. V poslanici, ki jo je doposlal Loubet francoskemu senatu in komori, prosi isti senatorje in poslanee, naj mu ne odrečejo svoje podpore. In potem izjavlja, da hoče čuvati ustavo. Da hoče Francija čuvati republikanske ustanove, je dokazano s tem, da si je tako hitro in ustavnim potom izvolila naslednika pokojnemu predsedniku. Vse svoje moči hoče predsednik posvetiti v to, da se na Francoskem pomirijo duhovi. Po mirnosti, dostojnosti in patrijotizmu, ki ga je pokazala Francija v težkih situacijah, si je pridobila na ugledu pred vsem svetom. In zakaj naj bi Francija ne bili tako zložni tudi glede notranjih vprašanj: v spoštovanju do obeh zbornic, do sodišč, do vlade, do vojske? Domovina ljubi vojsko in ima tudi vseh vzrokov, da jo ljubi, saj ima v njej branite-

ljo republikanskih zakonov in časti Francije! V zavesti svoje moči hoče Francija reševati vsa vprašanja, ki se tičejo moralne in materialne blaginje svojih državljanov.

Poslanica zaključuje: Republika je dala Franciji svobodostnih ustanov. Zagotovila jej je neprečelnjivo dobroto trajnega miru, zaelila jej je rane, je preosnovala nje vojsko in mornarico, je ustvarila veliko kolonijalno državo, je popolnila javni pouk, jej je pridobila zvez in prijateljev in je čudovito povzdignila nje človekoljubne ustanove. Dajte, da popolnimo to delo, ki je v ponos deželi. Srečnega se bodem štel, ako bodem se svojim vztrajnim delom, vspodbujan po zloznosti naroda, katero hočem vzdrževati z vsemi svojimi močmi, mogel v mejah svojih ustavnih pravic, katerih ne bodem dopuščal krčiti, pripomoči do uresničenja naših nad in do utrjenja republike.

Domače vesti.

Za jubilejno dijaško ustanovo došli so nadaljnji darovi:

Poprej izkazanih	3712 gld. 86 nč.
Darovali so Markuza Jakob, Vatovec Antonija, Škapin Josip, Persič Vincene, Fonda Ivan, Valič Ivan, Valentič Nazarij, Gergič Ivan Marija, Humferman Tereza, Slavik Antonija in Udovič Iv. Marija, vsak po 50 nvč.	5 „ 50 „
Cotič Angela, Ambrož Josipina, Prele Marija, vsaka po 30 nč.	— „ 90 „
Gropaje Lucija	— „ 20 „
Godina Apolonija, Cijančič Flora, Fonda Andrej, Koejančič Ivan, Sosič Josip, Petrič Iv. Marija, Valentič Anton, Sanein Ksaver, Ferluga Ivan, vsaki po 10 nč.	— „ 90 „
Štrajn Katarina, vsi od sv. Ivana	— „ 05 „

Skupaj 3720 gld. 41 nč.

Nadaljne darove sprejema blagajnik dr. Gustav Gregorin v Trstu (Via Molin piccolo šte. 3).

44 let v deželni zavodih za umobolne. Dr. B. v. T. (Bleiweis?) poroča »Slov. Narodu«: Dne 19. t. m. je umrl v blaznici pri sv. Jožefu 79letni samski pekovski pomočnik Janez Bernot iz Ljubljane, ki je bil dne 16. oktobra 1855. leta, torej pred 44 leti, premeščen iz bolnišnice v staro ljubljansko blaznico. Bil je paranoikar. Njegove bolezne domisljije so se vrstile v precej ozkem kolobarju. Domisljal si je, da je posestnik neke hiše in pekarne na Poljanski cesti, a hudobni ljudje da mu branijo dobiti v roke to posest. Sicer je bil veseljak, burkast, malokdaj razburjen, kričoč, dela se ni lotil nobenega. Preživel je vse stadije zgodovinske deželne blaznice; bil je v vseh zavodih, ki jih je morala dežela ustanavljati tekom let. Iz ljubljanske stare blaznice je prišel v sedaj že podrti hišo tik Marjanišča, odtod v prisilno delalnico, kjer je bilo več let do 100 umobolnih nastanjenih; pozneje v deželno blaznico na Studencu, konečno v blaznico-hiralnico pri Sv. Jožefu. Šele od leta 1898. sem ni mogel več zapustiti postelje, ker je oslepel in oslabil tako, da ni mogel več hoditi brez podpore. Dežela je za njega potrosila oskrbovalnine 9806 gld. 85 kr., torej skoraj 10.000 gold.; preživel je v blaznici 15.984 dni.

Zahvala. Iz Padrič nam pišejo: V minolemu letu smo sezidali cerkvico, posvečeno svetima apostoloma Cirilu in Metodu, v proslavo jubileja cesarjevega. Cerkvica je mala, saj je tudi naša vasica mala. Le-ta šteje le 41 števil. Ker pa so bili stroški vendar-le veliki, a ljudstvo je ubožno vsled slabih letin, preskrbeli smo si bili od visokega c. k. namestništva dovoljenje za nabiranje milodarov. Obrnili smo se torej do dobrih slovenskih sre, naj nam pripomorejo do uresničenja naše lepe in plemenite nakane. Nismo se obrnili zastonj: naši bratje so nam lepo prihiteli na pomoč. Dne 10. julija m. l. se je cerkvica sv. Cirila in Metoda blagoslovila ob navzočnosti tisočev ljudij, kar je bilo v dokaz, kako so se radovali z nami naši bratje okoličanski.

Sedaj pa, ko so sklenjeni računi, nas veže dolžnost, da izrečemo svojo najpristranejšo zakvalo vsem blagim dobrotnikom in blagim slovenskim bratom. Hvala, tisočera hvala vsem. Posebej moramo še za-

hvaliti vrlega gospoda Trobea iz sv. Ivana, ki nam je za male stroške priredil lep oltar iz kraškega mramorja in pa tudi mal zvonik; nadalje našega vrlega deželnega poslanca Vekoslava Goriupa, ki nam je pripomogel s primerno svoto, da smo nakupili za cerkvico lepi sliki sv. Cirila in Metoda. Potem izrekamo zahvalo tudi gospodu okrajnemu glavarju v Sežani, ki nam je dovolil, da smo pobirali milodare tudi po Sežanščini. Nadalje tudi zvonarju, ki nam je priredil zvončiča, katerih mili zvoki nam segajo do srea in vzbujajo v nas čute prave pobožnosti. In slednjič gospodoma Josipu Pertotu in Josipu Urbančiču iz Bazovice, ki sta nam podarila cerkvene obleke.

Vsem torej, vsem: bratom po tržaški okolici, na Sežanščini in v okraju koperskem, izrekajo še enkrat svojo iskreno zahvalo od srea hvaležni

Padričani.

Razglas. Povodom komisijonalnega podpiranja navadnih povratnih pisem prvega polulettja 1898. in priporočenih povratnih pisem drugega polulettja 1897. se ni uničilo v sledečem izkazu navedenih pisem radi njihove vrednosti:

Izkaz o denarnih zneskih in vrednostnih predmetih, najdenih v priporočenih povratnih pismih II. tečaja 1897. in v navadnih povratnih pismih I tečaja 1898., ki so se dne 12. in 13. januarja komisijisko odprla:

Oddajalčevo ime	Naslovljenčevo ime	Vsebina	Vrednost gld. kr.
Alojz Toffolo	Gasper Delprut	1 drž. nota	5 .
—	sub ulica Alfieri 2	1 .	5 .
—	Violetta Fajdiga	1 .	5 .
Kornelj Bevei	Anna Bauer	2 .	10 .
Avgust Girard	Marija Toreello	1 .	10 .
Artur Greated	Jožef Waidi	1 .	5 .
Alojz de Piccoli	Vincenza de Piccoli	1 .	5 .
—	Ivan Pasentti	1 blagajnični listek	. .
Jožef Wittich	Jurij Schmid	1 jantarev ustnik za smotke	. .

Nadalje je bilo najdenih: 8 nerabljenih poštnih znamk po 5 kr., razne listine, računi, vozni listi, delavske in službene knjižice ter 2 ključa.

Dotični oddajalci, ki želé, da se jim ta pisma vrnejo, se vabijo s tem, da dokažejo svojo lastninsko pravico potom dotičnega prejemnega poštnega urada, ali pa neposredno na podpisnem e. kr. poštnem in brzojavnem vodstvu.

Iz Nabrežine nam poročajo, da se je v kamenolomu Josipa Caharije včeraj dogodila huda nesreča. Nad 20-letnim delavcem Franom Dorčičem se je utrgala skala. Dorčič je sicer opazil to in se je hotel tudi hitro umakniti, toda ni imel potrebne časa za to. Skala ga je prišla za levo nogo in mu jo pomečkala tako, da so ga morali prevesti v tržaško bolnico. (Iz »Piccola« posnemljemo, da se zdravniki boje, da bode trebalo nogo odrezati. — Ured.)

Časopis »Der Süden«, glasilo za izobraževalne, politične in gospodarske koristi hrvatskega in slovenskega naroda, priporočujemo kakor najboljši časopis za oglese razne vrste, ker je razširjen v najboljših in imovitejših krogih mej Hrvat in Slovenci in tudi drugod. Cena oglasom (inzeratom) je zelo nizka. Časopis se daje na ogled zastoj. Upravištvu je na Dunaju, I. Plankengasse 4.

Podpornemu društvu za slovenske visokošolse v Graden so izza zadnjega izkaza doposlali podpore ti-le gospodje: Frančišek Robič, e. kr. profesor, drž. in dež. poslanec in dež. odbornik je izročil svoto 105 gld., katero so zložili gospodje: Frančišek Robič, e. kr. profesor itd., 10 gld.; Viljelm Pfeifer, posestnik, dež. in drž. poslanec, 5 gl.; Josip Kušar, trgovec, posestnik in državni poslanec, 5 gl.; Jožef Žičkar, župnik, dež. in drž. poslanec, 5 gl.; dr. Lavoslav Gregorec, kanonik in državni poslanec, 5 gl.; Frančišek Povše, ve-

leposestnik, drž. poslanec in deželni odbornik, 5 gl.; Vekoslav Spinčič, e. k. profesor v pok., dež. in drž. poslanec, 5 gl.; dr. Ignacij Žitnik, beneficijar, dež. in drž. poslanec, 5 gl.; Jožef Pogačnik, e. k. poštar, posestnik in drž. poslanec, 5 gl.; vitez pl. Berks, veleposestnik in drž. poslanec, 5 gl.; Anton Vuković vitez Vučjedolski, namestništveni svetnik v pok., dež. in drž. poslanec, 5 gl.; grof Alfred Coronini, veleposestnik in drž. poslanec, 5 gl.; dr. Andrej Ferjančič, e. k. dež. sodnijski svetnik, drž. poslanec in podpredsednik poslanske zbornice, 5 gl.; Lambert Einspieler, stolni školašt in državni poslanec, 5 gl. (Zvršetek pride.)

**Posojilno in konsumno društvo v Po-
begih**, vpisana zadruga z omejeno zavezo, bode imelo svoj občni zbor v soboto dne 25. t. m. ob 6. uri zvečer v društvenih prostorih. Dnevni red: 1. Nagovor predsednikov. 2. Poročilo tajnika in blagajnika. 3. Odobritev računov za leto 1898. 4. Morebitni nasveti. — Na udeležbo uljudno vabi načelnistvo.

**Brzojavni in telefonski promet meseca
januarja 1899.** — Na e. kr. brzojavnih postajah poštnega ravnateljstva tržaškega bilo je meseca januarja 1899 in sicer

na Primorskem:
oddanih 45439
došli 51051
tranzitujočih 125828
vseh brzojavk 222318

od teh jih odpada na Trst sam:
oddanih 31471
došli 35262
tranzitujočih 115612
vseh brzojavk 182345

na Kranjskem:
oddanih 6213
došli 7690
tranzitujočih 12030
vseh brzojavk 25933

Telefonski promet:
V interurbanem telefonskem prometu bilo je pogovorov v istej dobi:
v Trstu 1794
» Opatiji 364
» Pulju 111
» Ljubljani 207

b) V lokalnem prometu govorilo se je:
v Trstu 250000 krat
» Pulju 7353 »
» Gorici 3813 »
» Opatiji 1657 »
» Ljubljani 12190 »

Jajee v jajel. Iz Lipice nam poročajo, da je tam te dni znesla neka kokoš nenavadno veliko jajee. To jajee je imelo beljak kakor navadno, a mesto rumenjaka je bilo na sredi drugo jajee v naravni velikosti, z beljakom in rumenjkom. Lipiški živinozdravnik je poslal lupini obeh jaje v preiskavo na Dunaj.

Drzne tatvine se dogajajo že nekaj časa sem po Krasu in nekaterih vaseh blizo Krasa, kakor Renčah, Biljah, Mirnu, Vrtojbi itd. Tatje odnašajo, kar dobivajo, zlasti jim dopadajo zaklani prešiči. Po nekaterih hišah v Renčah so pobrali in odnesli kar vse meso. Na več krajih so jih odgnali, ko so hoteli vlomiti. Nekega dne so šli Renčani jih iskat v borov gojzd na temniški »gmajni«, in so res našli na jednega, kateri jim je pa ušel. Našli so tam, kjer je ležal, tri pare novih čevljev in še neke druge stvari. Vse je bilo ukradeno v Mirnem. Občinarji imajo zdaj sami ponočne straže. Morda s tem preženejo te malopridne dolgoprstneže.

Po »Prim. listu«.
Mrtvega otroka je našel dne 17. t. m. posestnik Štefan Natlačen iz Manč v potoku na samoti. To je naznanil potom županstva okrajnemu sodišču v Vipavi. Preiskava je dokazala, da je bil otrok mrtev rojen. Sumi se, da ga je vrgla v vodo neka blazna beračica, katero so že zaprli.

Izpred deželnega sodišča. 21-letni Anton Godnik iz Kostanjevice se je tudi udeležil znanih izgrediv v Nabrežini dne 14. septembra. Ker pa je bil med tem časom v vojaki v Graden, vršila se je razprava proti njemu še-le včeraj. Pripoznavši svojo krivdo, je bil obsojen na 13 mesecev ječe.

Lep sin je 23-letni Ivan Gregorič iz Buzeta. Nekega dne je prišel pijan domov. Vzel je kos lesu, da bi udaril očeta po glavi, toda zadržale so

ga sestre. V svoji jezi je grozil očetu s smrtjo, odhajaje iz hiše pa je proklinjal podobo Kristovo. Radi teh grdih činov je sedel včeraj na obtožni klopi. Izgovarjal se je, da je počenjal to v stanju nervoznosti. Dobil je 7 mesecev ječe.

24-letni težak Josip Barbis je dobil 13 mesecev ječe, ker je iz neke prodajalnice odnesel vrečo fižola.

Sreča zakonska je lahko taka ali taka. Mesetar A. T. bivajoči v ulici del Monte, n. pr. ne bi mogel baš navdušeno govoriti o tej sreči. Predvčeraj se je bil nekajsporekel žnjo in to jej je bilo zadosti, da je pograbila po kosu opeke, s katero ga je ranila na glavi tako, da je moral hiteti na zdravniško postajo in od tam so ga odveli v bolnico, njo pa so redarji vsprejeli v svoje varstvo in so jo potem izročili upravi zaporov v oskrb. O ženskah pravijo sicer pesniki, da nam vpletajo evetja v našega življenja venee, toda včasih bi bil ta življenja venee veliko prijetnejši — brez tega evetja.

Različne vesti.

Volkovi. Iz Bosne poročajo, da jih tam zelo nadlegujejo volkovi. Dne 11. t. m. je gnal pastir Todor Faladžić čedo 100 ovac na pašo na Borovo glavico. Dospevši tja je pastir zaspal; prebudil pa ga je nakrat velik šunder. Z veliko grozo je videl pastir, da je njegovo čedo napadlo štirinajst volkov. Volkovi so mu raztrgali sedemdeset ovac.

Narodno gospodarstvo.

Jedna misel. Nekdo nam piše: Te dni sem čul govorice, da neki prvi tukajšnji tovarnar mila proda svojo tovarno in sicer iz vzroka, ker je že precej prileten in ker mu ni treba več, da bi si ubijal glavo z skrbmi, kajti pridobil si je že zadosti okroglega. To mi je bilo v povod, da sem prišel do te-le misli:

V Trstu obstoji dvanajst tovarn mila. Vse so v nasprotnih nam, bodisi židovskih ali italijanskih rokah. Da bi nam bil kateri lastnikov teh tovarn pravičen vsaj v mislih, tega ne vem. Če računamo po statistiki, potem bi morali imeti mi svoje štiri take tovarne. In zakaj?

Naravno! Kedo porablja v Trstu in okolici največ mila? Nič lažjega odgovora, nego je ta: Največ mila porablja okoličanke, ki so po večini perice. Torej?! Odgovorimo le! Mi bi torej lahko imeli najmanje šest svojih tovarn. V resnici pa nimamo nobene. Ali naj ostane tako za vedno?

No, dosti je vprašanj in odgovorov. Sedaj pa moja misel: **Vstvarimo si svojo tovarno mila!** Če izhaja dobro celih 12 tovarn, ki niso naše, mislim, da bode mogla izhajati tudi jedna, ki bi bila naša. Morda se ne motim, ako rečem, da bi taka naša tovarna imela lahko vsaj toliko produkeije, kolikor jih ima polovica onih družin, ali pa vsaj tretji del, da bi jej bil torej obstanek zagotovljen. Saj pravimo dostikrat: V okolici se vendar gibljemo in narodna zavest se vzbuja precej. Nadejam se, da bi bile okoličanke (seveda ne vse) toliko razsodne, da bi zahtevale mila iz naše tovarne. Z agitacijo, kakoršnje ne sme manjkati nikjer, bi se dalo storiti marsikaj v tem pogledu. Blago bi seveda ne smelo biti ne dražje in ne slabeje, nego ono iz drugih tovarn.

Še drug razlog. Število naših mestnih in okoličanskih trgovcev je tudi dovolj znatno in sicer takih, ki so res naši. A na mnoge bi se dalo kaj pritisniti. In, če bi bila primerna blago in cena, ne bi se mogli izgovarjati z lahka. Česar ne smemo pozabiti, je tudi to, da je tudi na Goriškem in v Istri večina naših ljudi.

Vse to bilo lepo in najbrže tudi dobro, si mislim jaz, ali nekaj drugega me straši. Delaveev, ki se razumejo v tem, bi se že našlo, ali kje vzeti ta lju bi kapital?! Kdo ga da?! Ker je kapital glavni pogoj na vsakem podjetju, ker ne vem, da-li bi pristopili naši trgovci in drugi zasebniki kakor deležniki takega podjetja, je moja misel za sedaj obtičala pred to, morda samo špansko steno, ter bi mi bilo zelo všeč, ako bi se našel kedo, ki bi jej pomagal prodreti tudi to steno. Vsakako pa bodem še razmišljal o tem in prosim tudi naše narodne kroge, da bi razmišljali tudi oni o tej misli moji.

Brzojavna in telefonična poročila.

(Zadnje vesti.)

Piran 22. Sedaj je gotovo, da je pobegli blagajnik mestne zastavljaničnice, Fragiaco, poneveril večih svot. Revizija je že završena.

Gorica 22. Vesti, ki so se širile, češ, da konservativna stranka postavi svojega lastnega kandidata za dopolnilno volitev v deželni zbor, so brez podlage. (Kdo bi tudi pričakoval takega odločnega in odkritega nastopa od strani onih laških konservativcev, katerih taktika sestoji le v tem, da se dosledno le umikajo pred liberalci, ali pa jih, če le možno, še podpirajo? — Ured.)

Dunaj 22. Širi se govorica, da namerja grof Thun sklicati parlament v mesecu maju v ta namen, da se izvolijo člani delegacije.

Budimpešta 22. Szell se že pogaja z opozicijo. Ako bodo imela ta pogajanja dovoljen uspeh, potem se začne pogajanja radi sestave novega ministerstva.

Madrid 22. V senatu je grof Almenas nadaljeval svoje napade proti generalom, kar je opetovano povzročilo vrišč. Castillo in ministerski predsednik Sagasta sta branila generale, oziroma postopanje vlade.

Madrid 22. Kraljica-gentinja podpiše jutri dekret, s katerim se izpuste na svobodo Filipinci, ki so v ujetništvu na Španskem. Komora se bode jutri posvetovala o predlogu republikancev za sklicanje konstituyente (osnovnega zbora). Manjšina senata je sklenila, da se bode upirala mirovni pogodbi.

Pariz 22. Radikalni in socialistički listi se izjavljajo povsem zadovoljni s poslanico Loubeta in povdarjajo sosebno ono mesto, kjer predsednik zagotavlja svoje spoštovanje do republikanskih načel. Zmerni in reakcijski listi pa pravijo, da je poslanica brez interesa in brez pomena ter povdarjajo, da v istej ni nijednega stavka, ki bi bil važen.

Pariz 22. Priprave za pogreb Faura se delajo z vso naglico, zlasti pa v katedrali »Notre Dame«, na pokopališču Pere la Chaise in na mnogih palačah. Pariški municij pozivlja ljudstvo, naj se vede mirno in naj ne moti narodnega žalovanja.

Najnovejša trgovinska vest.

New-York 21. februarja (Izv. brzojav.)

Pšenica za februar 86 $\frac{1}{2}$ za maj 77 $\frac{3}{4}$, za mare 83 za juli 75 $\frac{1}{2}$. Koruza za maj 40 $\frac{1}{2}$. Mast 545.

Trgovinske vesti.

Budimpešta 22. Pšenica za mare gold. 9-83—9-85. Pšenica za april gl. 9.57 do 9-58. Pšenica za oktober gold. 8-60 do 8-61. Rž za oktober gl. — do —. Rž za mare gl. 7-83 do 7-84. Koruza za maj 1899. gl. 4-66 do 4-68. Koruza za oktober gl. — do —. Oves za mare gl. 5-80 do 5-82. Oves za oktober gl. — do —. Koruza gl. — do —.

Pšenica: ponudbe in povpraševanja dobre Prodaja 15.000 met. stotov. Vreme: oblačno.

Hamburg 22. Trg za kavo. Santos good average za mare 30-50, za maj 31—, za september 31-75, za december 32-50.

Havre 22. Kava Santos good average za februar 50 k. frankov 36.25, za juni 50 k. frankov 37.25.

Praga 22. Surovi sladkor I. izdelek, 88% Reudement franco Aussig. Mirno. Februar gold 12-60. Mare gl. 12-60, Oktober-dec. gl. 12.20 Denar.

Dunajska borza dne 22. februarja.

	večera	danes
Državni dolg v papirju . . .	101.40	101.45
„ „ v srebru . . .	101.05	101.10
Avstrijska renta v zlatu . . .	120.35	120.15
„ „ v kronah . . .	101.70	101.75
Kreditne akcije . . .	368.25	370.—
London 10 Lsr.	120.40	120.40
20 mark	11.78	11.78
Napoleoni	9.55 $\frac{1}{2}$	9.55 $\frac{1}{2}$
100 italijanskih lir	44.40	44.30

„EDINOST“

večerno in zjutranje izdanje
se prodaja, razun v drugih navedenih tobakarnah, tudi
najužnem kolodvoru.

Listnica uredništva.

Gospodu duhovniku na deželi: Vprašujete nas, zakaj nismo omenili letošnjega pastirskega lista prevzvišenega škofa tržaškega!! Odgovor je jako kratak: ker se je zgodilo letos prvokrat, da nam ni došel, kakor tudi ni došel tudi „Naši Slogi“. Prepuščamo Vam, da si vse nadaljne mislite sami o razmerah v pisarni visokocastitega ordinarijata tržaškega.

PRSNÍ PRAH (prah za izvoščake)

(ne kašljaj!).
najbolje sredstvo proti kašlju, hripavosti, zaslišanju, na-
hodu in drugim katarionim afekcijam.
Škatljica z navodilom po 30 nvč. Dobiva se jedino v
lekarni PRAXMARER, „Pri dveh zamorcih“
občinska palača, Trst.
Zunanje naročbe izvršujejo se obratno pošto.

Cvet proti trganju.

(Liniment caspici).

Preiskušano mazilo — odpravlja bolečine pri kostibolu, ganju in revmatizmu. — Ena steklenica z navodilom 50 nv
Razpošilja z obratno pošto najmanj dve steklenici
„Deželna lekarna pri Mariji Pomagaj“
Ph. Mr. M. Leusteka v Ljubljani.

„Hôtel Nazionale“

v Trstu

v ulici Vienna št. 4.

se nahaja v bližini
kolodvora južne že-
leznice, pristanišč,
poštne in brzo-
javne urade ter
je popolnoma pre-
novljen. Sobe se
oddajajo po 80 kr.
in naprej.

Postrežba najtočnejša. Govori se slovenski in hrvatski.
Lastnik je dalmatinski Hrvat. Za obilni obisk se priporoča
Jostip Serdarović.

Velika zaloga

solidnega pohištva in tapecarij

od

Viljelma Dalla Torre v Trstu

Trg S. Giovanni hiš. št. 5 (hiša Diana).

Absolutno konkurenčne cene.

Moje pohištvo donese srečo!

Zaloga in tovarna

pohištva vsake vrste

od

Alessandro Levi Minzi v Trstu.

Piazza Rosario šte. 2.

(šolsko poslopje).

Bogat izbor v tapetarijah, zrealih in
slikah. Ilustriran cenik gratis in franko
vsakemu na zahtevo.

Cene brez konkurence.

Predmeti postavijo se na brod ali
železnico, brez da bi se za to kaj
zaračunalo.

Rinnione Adriatica di Sicurtà v Trstu

zavaruje

proti požarom, prevozu po suhem, rekah in morju,
proti toči, na življenje v vseh kombinacijah.

Glavnica in reserva društva dne 31. decembra 1892.:

Glavnica društva	gld. 4.000.000—
Premijna reserva zavarovanja na življenje	13.326.346-98
Premijna reserva zavarovanja proti ognju	1.632.248-22
Premijna reserva zavarovanja blaga pri prevažanju	49.465-07
Reserva na razpolaganje	500.000—
Reserva zavarovanja proti premi- njanju kurzov, bilanca (A)	333.822-42
Reserva zavarovanja proti premi- njanju kurzov, bilanca (B)	243.331-83
Reserva specialnih dobičkov za- varovanja na življenje	500.000—
Občna reserva dobičkov	1.187.164-86

Urad ravnateljstva:

Via Valdiriv št. 2, (v lastni hiši).

Nova centralna čevljarnica

v Trstu.

Via Maleanton št. 2.

Bogat izbor čevljev

za gospode, gospe in otroke.

Delo solidno, trpežno in po mogočih kon-
kurenčnih cenah.

Važno za vsakega!

Razprodaja

po čuda nizki ceni!

12 vrednih predmetov

za samo

2 gl. 85 nč.

- 1 krasna žepna ura Anker Remontoir, nikelj-
grav. pokrovi, z letnim jamstvom;
- 1 elegantna verižica za ure, na zahtevo
nikljasta ali pozlačena z lepimi priveščki,
pariški sistem;
- 1 kravatna igla iz amerikankega double-zlata
zimit. briljanti;
- 1 par gumbov za manšete iz amerikankega
double-zlata z marko;
- 1 garnitura gumb za srajco iz amer. double-
zlata, sestojeca iz 5 kosov;

Vseh 12 krasnih predmetov pošljem, dokler
zaloga traja, po povzetju ali za naprej poslano
svoto za samo gl. 2-85, (samo ura stala je prej 5
gld.) Kar se ne dopade, jemljem v času od 8 dni nazaj.

E. HOLZER,

skladišče ur in dragotin

Krakovo, Stradom št. 18.

Ilustrovani ceniki franko in gratis.

Dobvatelj avstrijskega o. kr. društva držav-
nih uradnikov.

„EDINOST“

Glasilo političnega društva „Edinost“
za Primorsko.

Izhaja v Trstu dvakrat na dan razun nedelj in praznikov.

Zjutranje izdanje izhaja ob 7. uri zjutraj, večerno pa ob
7. uri zvečer. O ponedeljkih in po praznikih izhaja prvo
izdanje o 9. uri predpoludne. — Naročnina znaša: Obe izdanji gl. 21—; samo večerno izdanje gl. 12—,
(poslednje zadostuje za naročnike popolnoma). Posamezne številke stanejo: Zjutranje izdanje 3 kr., večerno 4 kr

V Trstu se razprodaja „Edinost“ po tobakarnah v teh-le ulicah in trgih:

Piazza Caserma št. 2. — Via Molin piccolo št. 8. — Via S. Michele št. 7. — Ponte della Fabra. — Via Rivo
št. 30. — Campo Marzio. — Via delle Poste nuove št. 1. — Via Caserma št. 13. — Via Belvedere št. 21.
— Via Ghenga št. 2. — Volti di Chiozza št. 1. — Via Stadion št. 1. — Via Acquedotto. — Via Istituto
št. 18. — Piazza Barriera. — Via S. Lucia. — Piazza Giuseppina.

V okolici se prodaja:

Na Greti pri gosp. Pogorelcu, v Škedinju pri gosp. Antonu Sancin (Drejač) in pri Sv. Ivanu pri gosp. Ani
vdovi Gasperšič. — Izven Trsta prodaje se „Edinost“ v Gorici v tobakarni g. Josipa Schwarz v šolski ulici.

Slovenoi! Naročajte, podpirajte in širite med rodoljubi to glasilo tržaških Slovencev,
katerega program je v prvi vrsti ohranitev in razvitek milega nam slovenskega naroda na
tržaškem ozemlju in branba nam po zakonu zajamčenih pravic.

Rojaki, uvažujte naše geslo: „V edinosti je moč!“